

นางสุพิน อุ่นหน่อ รองผู้อำนวยการ โรงเรียนเขลางค์นคร จังหวัดลำปาง

โรงเรียนเขลางค์นครมีการจัดทำหน่วยบูรณาการครบทุกระดับชั้นตั้งแต่ ม.1- ม.6 ระดับ ชั้นละ 1 หน่วย เน้นทักษะการคิดให้นักเรียนทำ Mind Mapping ให้นักเรียนถอดบทเรียน มีการเรียนการสอนแบบโครงงาน โรงเรียนมีการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องครบ 100 เปอร์เซนต์ ครูทุกคนจะได้รับการอบรมเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และกำหนดนโยบายในเรื่องของการเรียนการสอนที่ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนเกิดเป็นโครงการ

โรงเรียนเขลางค์นคร จังหวัดลำปาง เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มีนักเรียน 1,700 คน ครู 109 คน บุคลากร 30 กว่าคน มีพื้นที่ 250 กว่าไร่ ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองลำปาง เริ่มนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาใช้ในโรงเรียน เนื่องจากช่วงหนึ่งมีการจัดการอบรมหลักสูตร ผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อการกระจายอำนาจของสถานศึกษา ประเภทที่ 1 เมื่อปี พ.ศ.2549 โดยมี ดร.ปริญญ์ พิบูลสรวุฑ หัวหน้าโครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง เป็นผู้ขยายผล มีหน่วยหนึ่งเรื่องของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในโมดูล 9 โมดูล โดยกำหนดให้ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระเข้ารับการอบรม เมื่อกลับมาโรงเรียนก็มีโครงการว่าต้องทำโครงการพัฒนาโรงเรียน 1 โครงการฝ่ายบริหารและหัวหน้ากลุ่มสาระจึงหารือกันว่าจะทำเรื่องอะไรถึงจะเป็นการพัฒนาโรงเรียน ผนวกกับผู้อำนวยการมีนโยบายนำเกษตรผสมผสานมาใช้ในโรงเรียน จนเกิดเป็น“โครงการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน” นี้คือจุดเริ่มต้นของโรงเรียนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549

ทั้งนี้โรงเรียนตั้งเป้าไว้ว่าจะเป็นศูนย์การเรียนรู้ของเศรษฐกิจพอเพียง เพราะคิดว่าการน่าจะเหมาะกับบริบทของโรงเรียนเขลางค์นคร ประกอบกับต้นทุนที่มีอยู่คือตัวเด็กนักเรียนของเราเป็นเด็กต้นทุนต่ำ ที่พลาดหวังจาก 2 โรงเรียน

ใหญ่คือโรงเรียนอนุบาลวิทยาลักษณ์และโรงเรียนลำปางกัลยาณี เมื่อนักเรียนสอบเข้าทั้ง 2 โรงเรียนนี้ไม่ได้ ก็จะเข้ามาเรียนที่โรงเรียนเขลางค์นคร ฉะนั้นต้นทุนทางสติปัญญาของนักเรียนจะถูกกรองมาหนึ่งชั้นแล้ว และนักเรียนมีฐานะตั้งแต่ปานกลางถึงยากจน สภาพครอบครัวแตกแยก นักเรียนส่วนใหญ่อยู่กับย่ากับยาย **ฉะนั้นถ้าโรงเรียนปลูกฝังให้นักเรียนเข้าใจและใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะช่วยให้นักเรียนไม่ดิ้นรน และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข ซึ่งตรงกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน**

การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : โรงเรียนเขลางค์นครขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านหัวหน้ากลุ่มสาระ ให้หัวหน้ากลุ่มสาระนำไปขยายผลต่อในครูของแต่ละกลุ่มสาระ โดยโรงเรียนจัดให้มีการคณะครูเป็นประจำทุกเดือน เพื่ออบรมให้ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ยังมีการจัดประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยหัวหน้ากลุ่มสาระและหัวหน้างานทุกวันอังคารบ่ายสัปดาห์เว้นสัปดาห์ ส่วนคณะกรรมการสถานศึกษาจะจัดให้มีการมีประชุมในช่วงที่นักเรียนสอบเสร็จปลายภาคเรียนหรือก่อนเปิดภาคเรียนเสาร์อาทิตย์ เพื่อไม่ให้รบกวนเวลาเรียน

การดำเนินงานของโรงเรียนในเรื่องของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้นจะโยงไปสู่เรื่องของการทำงาน เนื่องจากเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่จึงกำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียนว่า **โรงเรียนขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่หลักการบริหารและการเรียนการสอน โดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจเป็นเป้าประสงค์โครงการรองรับ มีกลุ่มงานที่รับผิดชอบในส่วนนี้โดยตรงอยู่ในโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน คืองานเศรษฐกิจพอเพียง และมีการแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบ โรงเรียนมีการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ครบ 100 เปอร์เซ็นต์คือ ครูทุกคนได้รับการอบรมในเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และกำหนดนโยบายการเรียนการสอนที่ใช้หลักปรัชญาฯ ในลักษณะโครงการ**

นอกจากนี้โรงเรียนยังมีการจัดทำหน่วยบูรณาการครบทุกระดับชั้นตั้งแต่ ม.1-ม.6 ระดับชั้นละ 1 หน่วย โดยบูรณาการในลักษณะ **“สหวิชา”** คือทุกวิชามาร่วมกัน เริ่มต้นจากจัดประชุมให้ครูแต่ละระดับร่วมกันคิดหน่วยบูรณาการ คิดหัวข้อของหน่วยเสร็จแล้วดึงตัวชีวิตของแต่ละกลุ่มสาระมาใช้ แล้วให้ครูทุกคนนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในคาบเรียนตามปกติ ทั้งนี้หน่วยบูรณาการของเราจะเป็นแบบ PBL(Project based Learning) เนื่องจากมีโอกาสไปอบรมที่โรงเรียนลำปลายมาศพัฒนาจึงนำแนวทางนี้มาใช้โรงเรียนไม่ได้ทำเป็นโครงการชิ้นงานใหญ่ ทุกคนสอนในหัวเรื่องเดียวกันแต่ชิ้นงานของนักเรียนจะออกมาตามกิจกรรมการเรียนการสอนของแต่ละรายวิชา ฉะนั้นครูทุก

คนจะมีหน่วยของตัวเองแล้วสอนกันไป แต่จะมาเรียงกันว่าวิชาไหนจะสอนก่อนหลัง เพื่อให้เนื้อหาของแต่ละรายวิชาจะมีความต่อเนื่องกัน

ยกตัวอย่าง ระดับชั้น ม. 1 สอนเรื่องเปิดฟ้ากาแล ชื่อหัวเรื่องคือ **เปิดฟ้ากาแล** รายวิชาวิทยาศาสตร์มีตัวชี้วัดใดบ้างที่สามารถนำมาเชื่อมกับหน่วยนี้ได้ ภาษาอังกฤษมีตัวชี้วัดใดบ้างที่มาเชื่อมกับหน่วยนี้ ครูจะสอนตามปกติ แต่สอนในเรื่องเดียวกัน โดยโรงเรียนไม่ได้แตกออกจากหลักสูตรหรือตามหนังสือ แต่จะยึดตามตัวชี้วัดเป็นหลัก เวลาที่ครูสอนอาจจะเอามาจากหนังสือเล่มนี้บ้าง เล่มนั้นบ้างแต่ไม่ได้ยึดเล่มใดเล่มหนึ่งเป็นหลักแล้วแต่ความเหมาะสมของแต่ละรายวิชา นอกจากนี้โรงเรียนยังมี **การจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะคิดคือ Mind Mapping** ดังนั้นเวลาโรงเรียนถอดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนจะให้นักเรียนใช้ Mind Mapping เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งเมื่อก่อนโรงเรียนจะมีแบบฟอร์มให้นักเรียนกรอกตามที่ฝ่ายวิชาการออกแบบฟอร์มไว้ แต่ปัจจุบันเน้นให้เด็กสรุปด้วยการใช้ Mind mapping แทน